

«Ο Σημαδιακός»

[Άρθρα](#) / [Πολιτισμός](#) / [Συνεντεύξεις](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Οι εκδόσεις Εν Πλω παρουσιάζουν το έργο «Ο Σημαδιακός» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη σε θεατρική διασκευή και σκηνοθεσία Ηωάννας Σπανού, στο Χώρο Βιβλίου και Πολιτισμού «Εν Πλω», στο Εμπορικό Κέντρο ATRIUM, (τηλ. 2111198900-1), Χαριλάου Τρικούπη 6-10, από την Κυριακή 11 Ιανουαρίου έως και την Κυριακή 15 Φεβρουαρίου (με εξαίρεση την Κυριακή των εκλογών), στις 12 το μεσημέρι.

Είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται σε θεατρική διασκευή «Ο Σημαδιακός». Ως προς την υπόθεση του έργου, πρόκειται για ένα διασκεδαστικό επεισόδιο της ζωής δύο μικρών παιδιών στη Σκιάθο, του Σωτήρου και του Αλέκου, που δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον Παπαδιαμάντη μαζί με τον αγαπημένο του εξάδελφο. Τα παιδιά βιώνουν μια μικρή περιπέτεια καθώς περιδιαβαίνουν τις γειτονιές της Σκιάθου για να πουν τα κάλαντα των Φώτων. Αντιμετωπίζουν τον απειλητικό Σημαδιακό που είναι ερωτευμένος με το όμορφο Μπραϊνάκι, και επιθυμεί τα παιδιά να της παραδώσουν ένα γράμμα και να του φέρουν ένα σημάδι. Τελικά το γράμμα που θα αποτελέσει αφορμή για να εκδηλωθούν οι χαρακτήρες και το ήθος των ηρώων, θα επιστραφεί με ένα τυχαίο εύρημα πίσω στον ερωτοχτυπημένο Σημαδιακό, χωρίς να μαθευτεί ποτέ το περιεχόμενό του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

CO

Συμαδίαμος

σε θεατρική διασκευή-σκηνοθεσία:

Ηωάννας Σπανού

δραματουργική ανάγνωση:

Πόλυ Χατζημανωλάκη

παίζουν:

ΜΕΛΙΝΑ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΗΩΑΝΝΑ ΣΠΑΝΟΥ

Κυριακές

11/18/25 Ιανουαρίου και

1/8/15 Φεβρουαρίου 2015

12 το μεσημέρι στο νέο χώρο πολιτισμού
και βιβλίου των εκδόσεων *Έν πλώ*

εισοδος: 7€

εμπορικό κέντρο Atrium,

Χαριλάου Τρικούπη 6-10

τηλέφωνο κρατήσεων: 211 11 98 900

Στην Πεμπτουσία μίλησε για το έργο και τη σκηνοθεσία, τους συντελεστές της παράστασης, αλλά και για την επικαιρότητα του Παπαδιαμάντη, η Σκηνοθέτης Ηωάννα Σπανού.

-Πεμπτουσία : Ξεκινώντας θα ήθελα να σας ρωτήσω πώς επιλέξατε το συγκεκριμένο έργο του Παπαδιαμάντη;

-Η.Σπανού: Ο Σημαδιακός είναι ένα διήγημα που ασχολείται, σύμφωνα με την δική μου ανάγνωση, με την κλήση στην παιδική ηλικία. Κάπου στα δέκα μας χρόνια νιώθουμε πως κάτι μας καλεί να το ακολουθήσουμε. Και πιστεύω πως το κλειστό γράμμα στοιχειώνει αυτό το έργο και λάμπει μέσα στη μνήμη του συγγραφέα πολλά χρόνια αργότερα. Είχα παρόμοια βιώματα κάποιας μυστικής κλίσης σε ανάλογη ηλικία και ένιωσα πως είμαι πολύ κοντά στον μικρό Αλέκο, τον ίδιο τον Παπαδιαμάντη που πρωταγωνιστεί στον Σημαδιακό.

- Πεμπτουσία : Διάβασα ότι παρουσιάσατε το έργο αυτό για πρώτη φορά στα πλαίσια της μεταπτυχιακής σας εργασίας στο Λονδίνο. Τι γλώσσα χρησιμοποιήσατε και ποια ήταν η αντίδραση του κοινού;

- Η.Σπανού: Στα πλαίσια του μεταπτυχιακού γίνανε διάφορες εργασίες στις οποίες είχαμε την ελευθερία να προτείνουμε θέματα και κείμενα. Σχετικά με την δραματοποίηση λογοτεχνικού κειμένου, αποφάσισα να εργαστώ πάνω στον Παπαδιαμάντη γιατί συγγενεύει με τον Τσέχωφ. Στην δραματική σχολή στην Αθήνα είχαμε δραματοποιήσει Τσέχωφ, θέματα από τα μικρά του διηγήματα. Μου φάνηκε λογικό να δραματοποιήσω στο Λονδίνο κάποιο θέμα από τον Παπαδιαμάντη, για να καταλάβω αν έχω να προτείνω κάτι από τον δικό μου πολιτισμό, σε μια ομάδα ανθρώπων από όλο τον κόσμο, γιατί είχαμε μαθητές από πολλές διαφορετικές χώρες. Η γλώσσα δεν θα μπορούσε να με σταματήσει, γιατί το σημαντικό ήταν η επεξεργασία του θέματος. Ήταν για μένα τόσο δημιουργική η επαφή με το κείμενο, ώστε ήξερα πως κάποια στιγμή θα ήθελα να παρουσιαστεί ολόκληρο στα ελληνικά.

Οι καθηγητές μου ήταν θετικοί απέναντι σε αυτές τις τολμηρές μου αποφάσεις. Είχα ήδη δημιουργήσει το δικό μου αποτύπωμα, είτε γράφοντας εργασίες συγκρίνοντας την Αντιγόνη με την Αρετούσα, είτε κάνοντας έρευνα πάνω στο «επάγγελμα» της μοιρολογίστρας, αλλά και με το θεατρικό έργο που έγραψα με θέμα μία ιστορία από την εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης. Υπάρχει μετάφραση του Ερωτόκριτου καθώς και διηγημάτων του Παπαδιαμάντη, ήταν για μένα εύκολο να βρω τέτοια βιβλιογραφία γιατί το King's College έχει τμήμα Ελληνικών Σπουδών!

- Πεμπτουσία : Τι δυσκολίες παρουσίασε η θεατρική διασκευή του έργου;

- Η.Σπανού: Ο Σημαδιακός είναι ιδανικός για δραματοποίηση γιατί διατηρεί την ακρίβεια ενός δημοσιογραφικού δελτίου και μπορείς άνετα να βρεις τη φωνή των ηρώων. Θέλησα να επιλέξω έναν δυσκολότερο δρόμο δραματοποιώντας το διήγημα μόνο για δύο πρόσωπα, ενώ έχουμε ξεκάθαρα την παρουσία τεσσάρων ηρώων. Η σκηνοθετική μου ματιά φαίνεται από την επιλογή μου να βάλω τον ένα ηθοποιό να ερμηνεύει τον μικρό Αλέκο Παπαδιαμάντη και ταυτόχρονα τον εκκεντρικό Σημαδιακό, ενώ ο δεύτερος ηθοποιός ερμηνεύει τον μικρό ξάδερφο Σωτήρο και το δυναμικό Μπραϊνάκι. Μεταποίησα το έργο σε μία παραβολή για την πορεία στη ζωή και τη σχέση μας με τον έρωτα, ως κλήση για την αναζήτηση του ιδανικού. Το αποτέλεσμα δεν είναι παράδοξο, απλώς απέχει από την εύκολη θεατρικότητα. Εμείς όμως, κυνηγάμε μία αφορμή για να ασχοληθούμε σοβαρά με την παραστατική τέχνη κι αντιστεκόμαστε στην ευκολία. Νομίζω το αποτέλεσμα δικαιώνει την επιλογή μου και πιστεύω πως σε βάθος χρόνου θα επιβληθεί η δική μου διασκευή.

- Πεμπτουσία : Θα θέλατε να μας μιλήσετε για τους συντελεστές του έργου;

- Η.Σπανού: Η Μελίνα Ζαχαροπούλου είναι μία εξαιρετικά ταλαντούχα ηθοποιός, με άριστες σπουδές και αξιόλογη παρουσία στον χώρο. Ξέρει να υπηρετεί το νόημα του κειμένου και να το φωτίζει με ανόθευτα αισθήματα. Μπορεί, κι αυτό είναι πολύ σημαντικό, να είναι συγκεντρωμένη στην ακριβή απόδοση του ρόλου και μαζί να βυθίζεται και να χάνεται στον κόσμο του έργου. Η μεταμόρφωσή της σε Σωτήρη και σε Μπραϊνάκι είναι εντυπωσιακά εσωτερική, γεμάτη από εσωτερικό παλμό και αποφασιστικότητα. Γνωριστήκαμε στον όμορφο χώρο του Κέντρου Αρχαίου Δράματος «Δεσμοί», όταν εργαζόμουν εκεί το 2007/8, ήρθαμε κοντά εξαιτίας της κοινής μας αγάπης για το αρχαίο δράμα και νομίζω πως σύντομα θα ξαναγυρίσουμε σε αυτή την παλιά μας αγάπη.

Ο Χρήστος Γουσίδης είναι για μένα όχι μόνο ένας εξαιρετικός ζωγράφος, αλλά κι ένας καλλιτέχνης με σαφή προσανατολισμό στην δραματοποίηση και στο θέατρο. Αυτό φαίνεται κι από τον μοναδικό τρόπο που ξετυλίγει το συναξάρι του Αγίου Νικολάου, στο βιβλίο κόμικ που δημιούργησε για τις εκδόσεις Άθως, κάνοντας τις ζωγραφιές και επιπλέον γράφοντας και τα κείμενα. Τα έργα του μοσχοβολούν μεράκι και αγάπη για τον άνθρωπο, όπως σε ένα μινωικό δαχτυλίδι βλέπεις την μαστοριά και την φορτισμένη με συγκίνηση κίνηση κάθε προσώπου. Τα λιτά εικαστικά στοιχεία που μας έδωσε ήταν λειτουργικά και ικανά να μας οδηγήσουν σε μια εσωτερική αναζήτηση της Σκιάθου, πέρα από την δημιουργία μίας ατμόσφαιρας. Η αφίσα του είναι ένας μικρός ύμνος για το θάρρος και την ελπίδα,

κόντρα στην συμβατικότητα και την φρόνηση.

Η Πόλυ Χατζημανωλάκη είναι μία μοναδική για πολλούς λόγους. Δεν είναι μόνο η συγγραφική και η ποιητική της δραστηριότητα που καθρεφτίζει μία θεατρική ματιά. Είναι και τα θεωρητικά της κείμενα γραμμένα με τόλμη και ευστοχία. Στο ταξιδιωτικό της ημερολόγιο από την επίσκεψή της στη Σκιάθο που έχει δημοσιευτεί στο περιοδικό Οροπέδιο, γεύεσαι την σημειολογία της γραφή της και την ικανότητα να εντοπίζει εξαιρετικά θέματα και να μας τα χαρίζει με την απλότητα μιας καθημερινής κίνησης. Και είναι σίγουρο πως για την Πόλυ ο λόγος είναι καθημερινή κίνηση της ψυχής της. Με την δική της δραματολογική ανάλυση βρήκαμε λύσεις και στοιχεία που στήριξαν την ερμηνεία μας.

Πρέπει να ευχαριστήσω και τον κ. Δημήτρη Μαυρόπουλο που ανταποκρίθηκε πρόθυμα σε κάθε κουραστική μου ερώτηση και επηρέασε ουσιαστικά την μορφή της δραματοποίησης που έκανα, δίνοντάς μου ακριβείς πληροφορίες και συνδέοντας τον Σημαδιακό με άλλα έργα του Παπαδιαμάντη. Συγκεκριμένα, ήταν η δική του αποκάλυψη πως τα κοψίματα που υπάρχουν στο κείμενο ανήκουν στον ίδιο τον Παπαδιαμάντη, η οποία με οδήγησε στο να μοιράσω το έργο σε επτά μέρη και να προσθέσω τραγούδια της εσωτερικής πορείας των ηρώων,

- Πεμπτουσία : Οι ήρωες του Παπαδιαμάντη είναι ήρωες μιας άλλης εποχής, μιας άλλης κοινωνίας πολύ διαφορετικής από τη δική μας. Μήπως όμως τελικά η εποχή του Παπαδιαμάντη έχει πολλά κοινά με την εποχή μας; Ποια η γνώμη σας και τελικά γιατί είναι πάντα επίκαιρος ο Παπαδιαμάντης;

- Η.Σπανού: Η γλώσσα κάνει τον Παπαδιαμάντη επίκαιρο και αληθινό. Ναι, μιλά για τα ανθρώπινα πάθη και είναι λογικό να αγγίζει τους ανθρώπους κάθε εποχής, αλλά ο λόγος που εμείς τον νιώθουμε κοντά μας είναι γιατί μας ντύνει και μας ζεσταίνει σε μια εποχή γλωσσικής πενίας και σύγχυσης. Ξεσπάμε με τον Παπαδιαμάντη, παλεύοντας να αποφορτίσουμε την ανάγκη μας για έκφραση σε μία ελληνική γλώσσα διαφορετική από αυτή που ακούμε γύρω μας. Το πεπρωμένο του πολιτισμού μας είναι η γλώσσα μας και όσο απομακρυνόμαστε από αυτήν τόσο πιο ασήμαντα είναι τα καλλιτεχνικά δημιουργήματά που έχουμε. Ίσως να θέλουμε με την δική του μαγεία να γίνουμε καλύτεροι και να μη χαθούμε στο συρφετό μίας βίαιης ισοπέδωσης στο όνομα του εμπορίου και της χρηστικότητας. Εύχομαι το κοινό στοιχείο της δική μας εποχής με την δική του να είναι πως ανέλπιστα και σε πείσμα των δυσκολιών, η ελληνική τέχνη ανθεί μέσα από τις εξαιρέσεις.

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bitly.com/1DRCuuF>